

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po postu za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četeri leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/2 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej

Tečaj XLVII.

V Ljubljani, 21. grudna 1894.

List 51.

V Adventu.

Čuj iz višav veseli glas,
Ki z upanjem navdaja nas,
Izgini temni mrak noči.
Na nebu Jezus se blišči.

Oj vzdrami tužno se sercé,
Pogled povzdigni od zemljé,
Glej, nove zvezde blaga moč
Razgnala bo nesrečno noč.

Že božje Jagnje iz nebá
Se bliža v revni dol solzá,
Zatreti grehov naših zló,
V terpljenje gre za nas voljnó.

Kedo za greh bi solz ne lil,
Ki tako zlo nam je rodil?
Svoj raj zapušča večni Bog,
Da pride v smert za dolg otrók.

Ko zadnjič nam se bližal bo,
Pretresal s strahom bo zemljó,
Pravični se ne bo ga bal,
Krivičnik težko bo obstal.

Zahvala, čast in slava zdaj
Iz serc se dvigaj v sveti raj
Bogu dobrotnemu vsigdar
Za milosti neskončnih dar.

J. P. Belostenski.

Na sveti večer.

O sveta in vesela noč,
Z nebes rosila si pomoč!
Kako po tebi vsi serčno
Že dolgo hrepeneli smo;
Nocoj pa lepa si prišla,
In raj prinesla nam z neba.

O srečno mesto Betlehem!
Rodilo blagor si ljudem.
Ko štiri tisoč groznih let
Za rajem zdihoval je svét.
Glej, tvoje zvezde mili žar
Razgnal je tmino za vsigdar!

O slavni betlehemski hlév,
Nekdaj stanišče bil si rév!
In zdaj pa drag si nam spomin:
Izvolil te je Božji Sin.
Da njemu si zavetje bil,
Ko se na svet je nam rodil.

O blagor vam, pastirčeki!
Vi prvi k njemu ste prišli,
Ko angelj je oznanil vam,
Da je Zveličar rojen nam;
Vi prvi ste molili ga.
In v dar mu dali mir sercá.

„O, slava Tebi, Jezus moj!“
Ves svet pozdravlja te necoj;
Kak dar pa dali bi Ti mi
V spomin vesele te noči?
Ljubezni polno serce zdaj
Sprejmi od nas na vekomaj.

J. P. Belostenski.

Božična.

Radujte se danes vsi zemlje rodovi!
Odperti že časi so v dobi nam novi:
Obljubo dopolnil nebeški je Oče,
In vzdihé uslišal človeštva je vroče.
Bogu na višavi
Se slava prepeva,
In serca človeška
Mir sveti ogreva.

Oj blaženo čudo velike skrivnosti:
Bog prestol zapustil je svoj v visokosti;

Na zemljo rodi se kot dete tam v hlevi,
Zapuščen od sveta v nadlogi in revni.

Bogu . . .

Pastirici samo so pravični spoznani,
Zato ga najpervo njim angelj oznani;
V radosti nezmerni tje v hlevcec hitijo.
In detece v jaslih leže dobijo.

Bogu . . .

Pred jaslice božje še mi pokleknimo,
In k Detetu v serčni molitvi vzdihnimo:
Podpiraj nas Jezus, dokler smo v slabosti,
Spokorne pa vodi nas k večni radosti.

Bogu . . .

J. P. Belostenski.

Advent in Božič.

Neizrečeno častitljivo, pa mnogoterno skrivno je prerokovanje Jezaijevo v 11. poglavju o Mesijevem rojstvu in njegovem kraljestvu. Piše namreč:

Et egredietur virga de radice Jesse, et
Flos de radice ejus ascendet. To je:

In pognala bo mladika iz korenine Je-
setove, zrasel Cvet iz njegove korenine.

Vse to prerokvanje, s tem namreč, kar še
dalje sledi, pravi sv. Jeronim, je o Kristusu. In
prerok pravi dalje:

In Duh Gospodov bo v njem počival,
Duh modrosti in razumnosti, Duh sveta in
moči, Duh vednosti in pobožnosti, in Duh
strahú Božjega.

Bog Oče govori, kot prva oseba v presv.
Trojici, o Bogu Sinu, ki se ima včlovečiti s
pripomočjo sv. Duha, kakor molimo v cerkvenih
molitvah, in ta S. Duh, tretja Božja oseba, bode
vedno z njim, kot v Bogu in človeku, kakor se
je pri kerščevanju Jezusovem razodel. Zato pa
prerok napoveduje Judom Odrešenikovo vseved-
nost in druge božje lastnosti, ter natančno in
pravično sodbo Mesijevo, ki ne bo sodil po zu-
nanjem videzu, rekoč:

On ne bo sodil po tem, kar oko vidi
in ne svaril po tem, kar uho sliši; ampak
sodil bo po pravici uboge in se po spodob-
nosti poganjal za krotke na zemlji. — S tem
je naznanil prerok, kako se bo poganjal Mesija
za uboge, reveže, in to je pokazal že s tem,
ker je v naj večem uboštvu prišel na svet. Pravi
dalje, kako bo Mesija sodil zatirane, namreč:

On bo zemljo udarjal s šibo svojih ust,
in s sapo svojih ustnic, in končal hudobneža.

Te besede se že ozirajo na oestro sodbo
Božjo in na natančno pravičnost, po kateri se bo
versila sodba. To še poterjuje z besedami:

Pravica bo pas njegovih ledji, in zve-
stoba opasivnica njegovih ledvic. Ne bo po-
treboval orožja, vsemogočnost njegova bo sodbo
zverševala.

Dalje pa prerok popisuje, kakšno bode v
Mesijevem kraljestvu, kako bo Jezusov nauk
čisto spremenil ljudi, kateri ga bodo sprejeli in
se poganjali za njegovo postavo, za njegove
nauke. Piše namreč prerok:

Volk bo prebival pri jagnjetu, in leopard
bo ležal pri kozliču, tele in lev in ovca
bodo skupaj hodili, in majhen deček jih bo
gonil. Tele in medved se bota skupaj pasla,
njih mladiči bodo skupaj počivali, in lev
bo kakor vol slamo jedel.

In otrok, še pri persih, se bo igral nad
modrasovo votlino, in odstavljani bo svojo
roko vtikal v duplo baziliskovo. Ne bodeta
škodvala, ne morila na vsej sveti gori, ker
zemlja je polna spoznanja Gospodovega,
kakor bi jo morske vode pokrivala. — Raz-
širjala se bo pravica po Mesijevem kraljestvu,
kakor se razliva morje po zemlji.

Tisti dan bo Jesetova korenika stala v
znamenje ljudstvom; njega bodo narodi mo-
lili, in njegov grob bo častitljiv.

To prerokovanje potrebuje razlage in po-
jasnila. Sploh se mora pred očmi imeti, da v
novem kraljestvu Mesijevem bo gospodovala res-
nica in pravica, to bo njegov značaj in za-
poved. Pomen onih besedi je, da vsled edinosti
in miru bodo tudi divje zveri opustile svojo
okrotnost, ter se skupaj s pitanimi živalimi pasle,
počivale, dale se gospodovati pastirju. To je re-
čeno v priliki, brez prilike pa hoče reči: spri-
jaznovala se bodo med seboj vsa ljudstva, ki
so si bila poprej nasprotna, sovražna: v Cerkvi
Jezusovi se bodo shajali vsi narodi: Judje, Greki,
Rimljani, Indijani, in dali se vladati pastirju sv.
Cerkve, ki bode kot Jezusov namestnik vodil
čedo Gospodovo na zemlji.

Govori še v priliki, da bodo hude zveri
spremenile svojo lastnijo, da lev ne bode več
lovil in tergal, da preživi sebe in mladiče, temuč
jedel bo seno in slamo iz jasel, kakor vol. Hoče
pa reči: Postava Jezusa Kristusa navdihnili
bode serca in prešinila s tako močjo in krepostjo,
da tisti, ki se bodo njegovih naukov poprijeli,
bodo spremenili vse djanje svojega življenja, svoj
značaj, neusmiljeni in divjaški bodo postali usmi-
ljeni in miloserčni; prevzetni in ošabni bodo po-
nižni; grabljivi, tatovi, lakomni, goljufi in sle-
parji bodo dobrodelnji in radodarni.

Modras in bazilisk (po Skariću, ki te pri-
like lepo pojasnjuje) je modras v dalmatinskem

narečju „poskok“, bazilisk pa „kraljozmaj“. To so strupene kače, katerih pik zavdaja smert v kratkem času. Izaija, govorec, da se bodo otroci prijazno igrali s tacimi strašnimi kačami, kakor z golobčki, naznanja, da bodo tudi te grozne stvari svojo naravo spremenile, to je, da naj silniše serditi, togotni, neukrotljivo hudobni pošastno napihnjeni, prevzetni, škodoželjni ljudje, ko se poprimejo Jezusovega nauka, postanejo mili, pohlevni, dobrotni, ponižni.

To so globoko v dušo segajoči nauki, kateri kažejo, kako daleč od Mesijevega novega kraljestva so zašli liberalci, fanatiki, ki so Jezusovo vero potisnili na drugo stopinjo, ali celo na zadnje mesto, in so se v kako posvetno misel zagulili in jo strastno si za malika postavili, kar je prvo in glavno, to pa pozabljajo ali čisto zaveržejo.

Kar se tiče ukrotenja divjih zveri, razlagajo tudi tako, da v poslednji dobi Mesijevega kraljestva, ko bodo nova nebesa in nova zemlja, bode tudi natora popolno rešena (Jez. 66, 22): živali „ne bodo škodovale, ne morile na Božji sveti gori“ (Ibid. 65, 25.) Psalmist poje: „Homines et jumenta salvabis“ (Ps. 35, 7.)

Sicer je vsemu svetu znano, da še dan danes po deželah poganskih, kamor kersčanstvo še ni prederlo, v Indiji, Afriki vsako leto na tisoče ljudi pokončajo kače in divje zveri: bolj pa ko se razširja kerščanska vera in olika, bolj se manjšajo te nezdode.

Jesetova korenina je v znamenje ljudstvom. Jesetova korenina je Davidov rod: znamenje je zastava, bandero Kristusovo, okrog njega naj se narodi zbirajo, ter sprejemajo njegove nauke nasproti Judom, kateri so zavergli Odrešenika in ga pribili na to znamenje, na križ, in pribiti, zabiti so ga hotli tudi v grob; toda kakor Bog in človek je vstal iz lastne moči iz groba in ne le On sam, temveč tudi njegov grob je častitljiv vekomaj. Poveličan je bil Jezusov grob tudi s tem, ker celo svetniki so z Jezusom vred vstajali iz grobov in se ljudem po Jeruzalemu prikazovali. Častitljiv je Grob Zveličarjev, ker ga že toliko stoletij z neštevilnimi množicami vred kralji in cesarji vsih narodov obiskujejo in časte in celo razkolci in krivoverci se pulijo in poganjajo za svetišča Svete dežele, in vsak kamniček, vsaka cvetlica, tudi kaplja vode je znamenita in sveta z dežele, po kateri je Sin Božji hodil, posebno še spominki z gore, na kateri je bil križan, in od groba, kamor je bil položen.

Meni pa (in tolikim drugim) ne bo nikoli žal, da sem bil osebno v teh svetih krajih, da sem tudi še maševal na Kalvariji, v Božjem

grobu in na drugih svetiščih in v današnji namen — maševal tudi v duplini, v štalici, kjer je bil Sin Božji prišel na svet. Deo gratias!

Advokat vrednik časnika „Rožni venec“.

(Za predbožič.)

Nesrečno mesto Pompeje na Laškem je bilo l. 79. po Kr. zasuto z lavo (ognjenim izmetom), ki je privrela iz gore Vezuva. Na njegovih ostankih je čez delj časa zraslo novo mesto, in kjer so nekdanj stala svetišča malikin in malikov, tam je sedaj imenitna cerkev Matere Božje: kjer je nekdanj besnila smert, tam se razliva sedaj življenje. V sedanjih Pompejeh je dragocena, čudodelna podoba blažene Marije Device, česčene posebno s pobožnostjo sv. rožnega venca. Nji na čast izhaja v Novih Pompejeh mesečnik z imenom: „Il Rosario e la nnova Pompeji“ (Rožni venec nova Pompeja), ki ga vredva advokat g. Jernej Longo. Advokat vredva časnik Mariji na čast in celo časnik sv. rožnega venca? Da, resnica in ne sanje je, on dela tako iz hvaležnosti.

Kakor sam pripoveduje, bil je l. 1870 na kraju groba. Huda merzlica je grozila njegovemu življenju, vse človeško znanje je bilo zastonj. Oberrnil se je torej k Materi Božji, katere milostno podobo je dal obesiti ob svoji postelji in do smerti zdelan je že opravljal devetdnevno pobožnost za smert.

In glej! Neutegoma ozdravljen, pogubnih nasledkov popolnoma obvarovan, gre že drugi dan v cerkev, topi se od veselja v solzah, zahvaljuje se Materi Božji.

In ta rosa božje milosti, katera je vlila novo življenje v oterpnjene ude pobožnega advokata, ta se še vedno izliva iz Marijinega svetišča v Pompejeh: o tem mnogoštevilne dokaze podaje omenjeni časnik. Posebno pa je spomina vreden čudež, ki ga je priobčil mesca oktobra l. 1888 advokat in vrednik Jernej Longo sam.

V laškem mestu Lacedoniju, katero šteje 10.000 prebivalcev, je živela premožna, pobožna rodbina Ballestrieri. Oče Mihael je pošten vradnik. Silno veselje je imel nad svojo hčerko Antonieto. L. 1887. je doveršila 16. leto. A l. aprila 1888 je zbolela za pljučnico. K boleznim so se pridružile bolečine po vseh udih; reva se ni mogla niti ganiti, vsak ginljej ji je pomnožil terpljenje. Zdravniška pomoč je bila zastonj. Groznih bolečin so se ji roke skercile tako, da so se nohti v dlan zarili in povzročili dve rani,

kateri se nista hoteli zaceliti: desna noga se je pa tako skrivila, da se je koleno dotikalo brade. Reva ni mogla več v redu počivati, prebdela je cele noči.

Notranje bolečine so pekle kakor ogenj, drobno razrezana mesena vlakna so ji morali na žljici vode v usta vlivati: vse 4 mesce ni povžila hrane za 4 *kg.* Da je bila kupa terplenja polna, omertvi tudi desno lice, in enako celo tudi desno oko, s katerim ni videla več. Ker ni mogla prenašati svetlobe, životarila je revno v temi. Pozneje se je naredila tudi majhna rana v ustih, gerlo se je pa popolnoma stisnilo, tako da ni mogla nič več požirati. Dva zdravnika, Francesco Diaferia in Pasquale Palmese, izgubila sta vse upanje: Palmese je celo rekel: „Dati lek Antonieti ali merliču je eno in isto.“ Zdravnik Diaferia pa je zapovedal, naj jo previdijo s ssv. zakramenti, češ, prej bo ugasnila, kot pričakujemo. Prihajali so sorodniki in znanci; ko so jo videli, polile so jih solze. Obraz je bil že mertvaško bled, zobe je imela stisnjene in usta se niso več odpirala. Rafaela, mačeha terpeče Antoniete, je navadno klečala pred podobo prečiste Marije Device in odpravljala zaupljive prošnje k čudežni Materi v Pompejeh; opravljala je tudi devetdnevnic, da bi bila uboga hči rešena presilnih muh.

Prišla je noč 28. julija 1888. Globok nočni mir je gospodoval. Bila je ravno najstarejša ura, ko so zapustili stariši Mihael in Rafaela sobo bolne hčere. Bolnica sama v nočni temi, na meji med življenjem in smertjo, obrača serce k sercu najsvetejše Device: „Devica brezmadežna — šepče v duhu — Kraljica sv. rožnega venca . . .!“ Ravno da končá, obdá — ji jasna svetloba upadle oči: Antonieta se trese po vsem životu, Devica iz Pompej se v neizrečni lepoti bliža k njeni postelji. Antonieta resnično vidi krasno in veličastno človeško postavo. Prelepa, kot sneg bela obleka, sinj plašček, po Devici visi sv. rožni venec. Sladek glas, s katerim se ne da primerjati noben človeški glas, nagovori bolnico: „Antonietta, hočeš priti v Pompeje?“

„Ah, Gospa,“ reče bolnica, „kako naj pridem, ker se še gibati ne morem?“

„Vstani,“ odgovori Devica, „ti si zdrava!“

Potem pa z belima rokama dvigne bolešno telo rekoč: „Glej, kako si zdrava in kako boš oznanjevala mojo slavo po vsem Lacedoniju. Zjutraj boš vstala, hitela v tempelj, spovedala se bodeš, prejela sv. Obhajilo, potlej pa mene v Pompejeh obiskala.“ Potem je zginila prikazen, dekle pa, omamljeno od nebeškega veselja,

vstane; o boleznih niti sledu ni, v trenutku je vsa ozdravljena.

Ob 3. po noči pridejo pa stariši. Kakor od strele zadeti gledajo božji čudež. Zgodaj zjutraj že se snujejo neštete množice na Antonietin dom, spoznavali so očitno božjo vsegamogočnost.

Ta čudež ima poroštvo tisočero navzočih prič, ki še danes živé. Antonieta se je pa posvetila od onega leta Bogu in je oblekla v Pompejeh samostansko oblačilo.

Osební zdravnik dr. Fr. Diaferia je proti koncu svojega vradnega proglašenja zapisal:

„Kdo je storil tako naglo spremembo v tako težki bolezni? Ali človeška veda? Nikakor ne. Vsegamogočna roka Gospodova je bila, za to se mi katoličani ponižajmo pred njo!“

Proti koncu oktobra 1888 so izdali popis tega čudežnega ozdravljenja v Pompejeh v 38.000 iztisih, ki so pa bili v enem mesecu do čistega razprodani, nova izdaja pa je izšla v 100.000 natisih. (Po češkem bogoslovec.)

Kitica cvetic.

(Na grob † župnika Val. Sežuna

vsadil M. P.

(Dalje.)

Oblaki in megle, s katerimi je zakrita čista vodica-resnica, dajo dolgotrajno deževje: provzročajo dolgotrajno iskanje čiste neizcerpne resnice: „Izliva (Bog) ploho kakor potoke, ki tečejo iz oblakov“ (Job 36. 27.) To iskanje je koristno, ker duha bistri in jasni in poživlja: „Kakor rosi oblak ob času žetve“ (Izaija 18. 4.) in polagoma vodi k spoznavanju: „On (Bog) veže vode v svojih oblakih da se skupaj doli ne uderejo“ (Job 26. 8.) Pa to iskanje resnice more biti tudi škodljivo, ker rodi nemire in prepire: „Nespametnih in neumnih vprašanj se v gibaj, ker veš, da rode prepire“ (II. Tim. 2. 23.) Oblačno nebo in megle zapeljejo popotnega človeka, če dobro ne pozna steze: „Steze njih so zavite; v prazno bodo hodili in poginili“ (Job 6. 18) ali nimajo dobre luči s seboj: „Ohrani vero in dobro vest, katero so nekateri zaverгли in od vere odpali“ (I. Timot. 1. 19.) Pozemsko življenje je neprestana vojska: „Vojska je človekovo življenje na zemlji“ (Job. 7. 1): od zunaj in znotraj vihrajo viharji in razsajajo piši, viharji sveta in viharji serca mučijo človeka. Od zibelke do groba hiti človek in se podi za vsakdanjim kruhkom, za srečo, po tem božjem svetu, po ti božji šuni. Pa zadene ob korenine, debele, razraščene, zadene ob ovire. In zatme ga nevihta, sovražna moč, nesreča v hiši in zunaj hiše, in ga neusmiljeno obdela in oklesti, in nežna stebelca, rahločutno upogne in podere na tla. In pritisne mraz, nezgoda, nezaslužena usoda, poniževanje, in zebe človeka okrog serca, in petje in veselje preč je, preč. In nastane človeku samota in

praznota. In zmeraj si je zvečer lahko v svesti: morda bo prišel to noč še smertni angelj, in bom zaspal tiho brezglasno smertno spanje. „Kedar grem spat, rečem: kedaj bom vstal“ (Job 7. 4.) In ponoso truplo na njivo božjo in bo trohnelo tam in perhnelo . . . Pa to spanje ne bo večno. Vzbudil se bo in vstal človek svež in berhak in krepak in pomlajen, v lepšem telesu, kakor je bil v pozemskem življenju: „Pervi človek, iz zemlje, je zemeljski; drugi človek, iz nebes, je nebeški“ (I. Korin. 15. 47.) Nastala bo pomlad, lepozelená, jasnocvetoča, večna pomlad. Vse bo novo: „Rekel je, ki je sedel na prestolu: Glej, novo storim vse.“ (Razod. 21. 5.)

Pa ta pomlad je še v božjih rokah. Bog ve, ali in kedaj jo doživimo. Sedaj visi in verši nad nami še jesen, pozemsko življenje. Ali ni nobene zveze mej jesenjo in pomladjo, mej pozemskim in nadzemskim nebeškim življenjem? Ali nima človek v megleni in nestanovitni jeseni, v meglenem in nestanovitnem pozemskem življenju nikakega tolažila, nikakega sladila, nikakega krepila? . . .

Cvetice poznam, oj plemenite cvetice, ki tudi na jesenskih tleh, v tem pozemskem življenju cveto in rasto lepo in bohotno in diše sladko in teše in krepe življenje to jesensko, življenje človeško pozemsko življenje z nadzemskim pomladnjim. Katere so te cvetice, ki jih ne morejo zamoriti jesenski vetrovi in mrazovi, ki ostanejo v jeseni in zimi v čversti rasti in svežem cvetu, ko spomladi in po letu?

„Ostanejo vera, upanje, ljubezen, to troje.“ (Sv. Pavel, I. Korin. 13. 13) (Dalje sledi)

Berzovjav — sv. rožnivenca.

Ljudje so sedaj jako iznajdljivi. Znašli so že mnogo strojev, s katerimi si delo lajšajo, kakor n. pr. stroj, da z njim omlatijo, če imajo kaj; da orjejo, da perejo i. t. d. Koliko imajo strojev po tovarnah! Kako je tedaj prijetno na svetu, ko se vse tako lahko izdeljuje, bo kdo rekel. Seveda, ni vse zlato, kar se sveti, to dobro vedo oni, ki delajo po tovarnah, ker mnogo jih zgubi telesno ali tudi dušno zdravje. Kdor ima kaj denarja, dan današnji jako lahko potuje in vse ogleda. Sevé, da je treba tudi tukaj prave mere. Kdor veliko potuje, se slabo posvečuje, tako nekako misli sv. Tomaž Kempčan. Posebno pa imamo jedno iznajdbo, ki je zlasti dobra za radovedne ljudi, da urno vse zvedo, kaj se po svetu godi. Menda ste že uganili, kaj mislim? Glejte, to je ona železna žica (drat), ki jo ob potih vidite, pravijo ji telegraf ali berzovjav, ker se ž njimi hitro in urno v najdaljše kraje novice naznanuje. Z berzovjavom je ves svet preprežen. Tudi pod morjem je speljan berzovjav, ter se naglo zve, kar se n. pr. godi v Ameriki.

Če je pa svet, suhi in mokri, ves z berzovjavi preprežen, kaj mislite, ali je tudi kaka zveza z nebesi, z vicami, z angeli, s svetniki? Ali je vendar kaka zveza kak berzovjav z drugim svetom, da bi kaj tje berzovjavili, ker marsikteri bi rad zvedel, kako je tam gori ali tam doli? Morda je tam že mož, žena, kak otrok. Mi tu marsikaj potrebujemo, in tam nam lahko pomagajo, ali pa tam od nas kaj zahtevajo?

Veseli se: taki berzovjav imamo: glej, to je molitev, to je sv. rožni venec, posebno, če je blagoslovljen z birginitnimi odpustki, kjer imaš pri vsaki jagodi več odpustkov, še več jih imaš pri križevem potu. Videl si že, če si kedaj berzovjavil, kako se tam pritiska na neki papir, kolo se verti in besede lete naprej. Kar veselje je gledati, še bolj pa, ko dobimo hitro odgovor nazaj. Kedar torej moliš na sv. rožni venec, pritiskaš na jagode, sv. rožni venec je kakor tisto kolo, in glej čudo, ko ti pritisneš, hitro zvedo v nebesa ali v vice: toliko in toliko dni odpustka: — oh to imajo tam veselje v vicah, ko se jim kazni olajša, za koliko časa, to jim že Bog pove, mi tega ne vemo, pa ni tudi potreba nam vedeti, dovolj je, da vemo, da jim je neizrečeno veliko terpljenje okrajšano, ali celo dokončano, in da jih tako iz vic rešimo. Ali ne bi hotel tega storiti tudi ti — svoji dobri materi, ali očetu, ali drugemu, komur Bog hoče? Berzovjavi hitro, ko to bereš, v ti iznajdbi, berzovjavi v vice, tam se jim velikrat čudno zdi, da nič ne izvedo od doma, saj vendar ljubezen nikoli ne mine, ona je iznajdljiva. In kakor je s sv. rožnim vencem, tako je tudi z drugo molitvijo, z mnogimi odpusti, ki so navezani na razne pobožnosti, bratovščine, da omenim le štacijskih odpustkov, ki se delé s križem, v ta namen blagoslovljenim za sv. križev pot; veliki odpustki so tudi škapulirju Brezmadežnega Spočetja Device Marije.

Berzovjavi so le bolj po mestih, terjih; po vaseh jih še nimamo, in tako smo na slabjem za kako uro ali še dalj, ker ne moremo precej zvedeti, kaj se je berzovjavilo. Mi pa ta berzovjav sv. rožni venec lahko iz vsake vasi napeljemo, še celo od vsake hiše, še več, vsak ga lahko ima spravljenega v žepu ali kjer že hoče. Le daj blagosloviti sv. rožni venec ali zapiši se v bratovščino Čistega Spočetja še letos, če doma ne, pa v Ljubljani pri oo. frančiškanih, pri lazaristih, ali kjer bodi. (Konec nast.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Zalilog. (Konec.) Pa tudi cerkvene olepšave so bile pokojnemu gosp. Lovretu pri sercu. Lice farne cerkve dali so bili — menda po lastnem načrtu — vse predelati in olepšati ga dali s presnimi slikami po dobro znanem dupljanskem slikarju † Jan. Gosarju; v okno nad cerkvenim vhodom pa so dali narediti in postaviti kip brezmadežne spočete Marije. Skerb pa so imeli tudi za Marijino kapelico v Suši. L. 1860. so dali prebarvati in prezlatiti edini njen altarec, in na veselje vseh faranov in sploh častilcev Marije D. v Suši najdena je bila o tej priliki prvotna Marijina podobica. Vložena je bila za altarno sliko; varovana od čezvravnane deščice. Kakor poveduje ustno izročilo, je bil najdel to podobico neki Žbontarski Gašper, ki je imel na prostoru, kjer se je pozneje zidala kapelica, in kjer tudi sedanja cerkev stoji, svoj láz (gorsko njivico). Obdelovaje svojo borno lastnino najdel je pri kopanju pod neko skalo v zemlji omenjeno podobico in bil tega močno vesel. (Sprednja stena stare kapelice je dolgo kazala naslikano dogodbo najdenja Marijine podobice). Natisnjena je na tamnorumenem svilo, in je videti zdaj v primer nem okviru ob sprednjem stenskem stebru (lezene,

stranske kapele na epiteljski strani. Ker je bila prejšnja kapelica majhna, so mnogokrat morali ljudje, ki niso v njej dobili prostora, stati odzunaj, kar je bilo o slabem vremenu zelo neprijetno. To pomanjkljivost so bili v. č. g. † Lovro nekoliko odstranili s tem, da so bili napravili pred vhodom precej prostorno leseno lopo, da je vsaj nekaterim o slabem vremenu dala zavetje.*)

Po odhodu g. Lovro Pintarja za župnika na Breznico nastopili so zaliloško faro prejšnji turjaški župnik v. č. g. Anton Pintar. Njihovi součenci nazivali so jih zaradi njih majhne in šibke postave iz prijaznosti le „Tončeka“; a v njihovem malem truplu deloval je velik in krepak duh. Neutrudeno so tudi oni delovali pri cerkvi in župnišču. Cerkev dali so prizidati novo večjo zakristijo z nadstropjem, kar da o shodih prav veliko prostorov, da ljudem ni treba stati zunaj cerkve, ki ni ravno posebno velika. — Presvetišče dali so vse presno slikati po že omenjenem † Jan. Gosar-ju. Stranska altarja so dali na novo prebarvati in prezlatiti, velikega pa so dali napraviti čisto novega po rajnem slovečem akademičnem kiparju g. Zajcu. Ko se je pozneje slikar Jan. Gosar jel pečati tudi s kiparstvom, napravil je bil za Zalilog jako mičen nov božji grob, ki bi zlasti manjšim cerkvam služil kot prav dober in priporočljiv vzorec. Mnogih drugih manjših poprav pri cerkvi ne omenjam. —

Ker je novo predelanemu farovžu manjkalo še gospodarskega poslopja, dali so pokojnik pozidati zelo prostoren hlev z šupo vred, kar zadostuje popolnoma za dotične potrebe. Ker so bili pa gospod vedno bolj slabotni in bolehní, prosili so in tudi dobili pokojnino; — a ko se jim je zoper pričakovanje zdravje zopet zboljšalo, služili so kar tiho naprej in in polotili se celo še zidanja nove podružne cerkve v Suši, pa ne le polotili se, temveč tudi srečno so jo zvršili, in s tem postavili krono svojemu devetnajst in pol letnemu delovanju kot župnik zaliloški. Vse imetje, kar so si ga prislužili v dolgem teku svojem duhovskem službovanju, darovali so zopet cerkvenim namenom in potrebam. O času njihove smerti (1881.) imeli so pri cerkvi v Suši še nad tisoč goldinarjev založenega, in ta dolg sta si z Marijo, — kar se sme terdno upati in zanesti — v nebesih pobotala. Bližnjih sorodnikov namreč ni bilo; bila je pa tudi njih poslednja volja tako narejena, da se ni nihče zamogel kaj vmes vtikavati.

Vredni naslednik svojih jako delavnih treh prednikov pa so tudi sedanji v. č. gosp. župnik Frančišk Eržen, ki pastirujejo na Zalilogu od l. 1881. Pri zelo skromnih cerkvenih prihodkih, malem številu neimovitih faranov se pa na Zalilogu zverši vendar vedno kaj novega. Najpred so sedanji g. župnik razširili pokopališče; zatem oskerbeli zvoniku ukusno, v novem slogu zgrajeno ter s škerlimi pokrito streho; napraviti so dali lepe nove cerkvene stole; veliko in dve mali novi banderi in baldahin (nebo), zdaj pa zopet čisto nova stranska altarja, ki staneta 1150 gld. Ako povemo, katerih svetnikov kipi

krasijo altarja, sprevidimo, da jih je odbrala jako dobra misel. Na altarju na moški strani, ki je posvečen sv. Martinu, in kateri svetnik je bil popred le naslikan, je zdaj postavljen njegov kip v tako zvanem tronu. Ob straneh sta kipa sv. Ane in sv. Jožefa (lep izgled starišem); nad stebri sta kipa ss. Kozma in Damijana (pomočnika v telesnih boleznih); pod verhom pa je med olepšavami vravnano presveto Serce Jezusovo. Od starega altarja ostala je nad menzo slika ss. slovanskih apostolov Cirila in Metoda. (Tudi posebno primerno ravno za sedanji čas, ki si sv. Oče Leon XIII. toliko prizadevajo, da bi zjediniли zopet v eno čedo vse od katoliške cerkve odpadle). — Na ženski strani je altar sv. Florijana. Tudi njegova podoba je bila na starem altarju le naslikana, zdaj je pa predstavljen v kipu in stoji v tronu. Ta svetnik je po vsém katoliškem svetu čiščen kot pomočnik v sili ognja; — ob straneh sta kipa sv. Štefana (pomočnika pri živinoreji), sv. Valentina (zopet velik pomočnik v telesnih boleznih), nad stebrovjem pa je sv. Barbara (pomočnica za srečno zadnjo uro) in sv. Neža (poseben izgled za dekleta), pod verhom pa presveto Marijino Serce. Nad menzo pa je od prejšnega altarja slika sv. Uršule, ker je altar tudi bratovski altar bratovščine sv. Uršule po ranjkem g. Pintarju Ant. vstanovljene v Suši pri novi cerkvi sicer še ni treba posebnih poprav; pač pa so kapelico „blagoslovljenega studenca“, v kateri sta bila poprej na zadnji steni naslikana Jezus pri vodnjaku in pred njim Samarijanka, spremenili v kapelo Lurške Matere Božje. („Slovenec“ je o tem svojedobno bolj natančno poročal) — Tudi zaliloški farovski vert je dobil pod sedanjim g. župnikom Erženom prav ukusno zgotoljeno ograjo, in je vse vkup. farovž in vert, tako mične podobe, kakor mali gradiček. Iz vsega tu le poveršnje omenjenega, je razvidno, da so besede opravičene, ki so bile zapisane o pričetku, namreč, da ima Zaliloška fara srečo, da dobiva zaporedoma vnete dušne pastrije, ki imajo veselje in vnemo za olepšanje in ohranjenje cerkva in duhovske hiše. Naj ostane v tem duhu tudi dalje!

—k.

Božični prizorček.

Betlehemska okolica, mestni čuvaj, družba pastircev.

Čuvaj:

Pastirci, kam greste,
Kam se vam mudi?
Je komaj, ne veste?
Še le polnoči.

Čuvaj:

Oh, kje se nastanil
Zveličar svetá?
Kako je naznanil
Vam angelj z nebá?

Star pastir:

Oh, serce se v meni
Radosti topí,
Mesija željeni
Nocoj se rodi!

Star pastir:

Da v štalici revni
Si stanje je zbral,
Bog — Detek pohlevni,
Lep zgled nam je dal.

Družba pastirjev (zbor):

Zveličar prihaja
Na revno zemljo;
Nam angelj iz raja
Naznanil je to.

Zbor:

To Dete častito,
Rešitelj ljudi,
V plenice povito,
Tam v jaslih leži.

*) Opomnjeno bodi tukaj, da drevje precej ob cerkvah ima ta nedostatek, da marsikterim mlačežem daje priliko med božjo službo zunaj cerkve po senci potikati se. Dobro si to zapomnite in ne sadite ne hrastov in ne lip ob cerkvah, če tudi so slovanske!
Vr.

Čuvaj:

Čuj, pesem se sveta
Glasi: „Čast Bogu!“
Človeštvu obeta
Se milost miru.

Star pastir:

Je angeljsko petje;
Ker Kristus Gospod,
Vzel zemlji okletje,
Bo rešil ves rod.

Zbor:

Od neba izlija
Nad hlevce se žár,
Tam naš je Mesija,
Naš Bog in Vladár!

(Teko k stalici, bližajoči se k
jaslicam.) Čuvaj:

Poglejte! to Dete,
Nebeško lepo,
Zanj serca ogrete
Kak sládko bijó!

(Podajo svoja darila.) Zbor:

O Jožef, Marija!
Sprejmita naš dar;
Oj Dete — Mesija,
Češčeno vsikdar!

Rados'av.

Razgled po svetu.

Laško. Solnograška „Kirhenztg“ po italijanskih listih piše: „Že poprej so kazali, kako se klerikalizem oživlja na italijanskem, to je natorno odbijanje vsled preganjanja katoličanstva, kar je od prvega Krišpovega ministrovanja na dnevnem redu“. Sklepa se spisec z besedami: „Nobena skrivnost ni, da vélika večina pravih Rimljanov s hrepenenjem misli na lepi, stari papeški čas“.

Hamburg. Odhod misijonarjev. 12. Nov. naznanjajo, da s parnikom Aliwa Woermann sta odrinila v Togodeželo mašnika oo. Bükling in Hoffmann in dva br. lajika, pa dva zamorska dečka, ki sta P. Schaeffer-jem mesca rožnika t. l. bila dospela iz Afrike. — V Koloniji je umerl č. P. Kraemer, ki je veliko delal v prid afrikanskega misijona; star še le 43 let. R. I. P.

Deset mašnikov in ravno toliko lajikov bratov je odrinilo od vzhodnega afrikanskega obrežja v notranjo deželo v razne misijonske štacije.

Tako imenovani „beli očetje“ vodijo misijone ob Viktorija-jezeru. Misijo se imenuje: abostoljski vikarijat „Viktorija-Njanza“ ob gornjem Nilu; zdaj pa je razdeljen v 3 vikarijate, v nemški del objezera: v Buddu in Uganda; v gorenje Obnilje. Perva dela imajo „beli očetje“, tretjega pa angleška misijonska Mill-Hill.

Iz jutrovega prihajajo vesela naznanila v prid katoliške Cerkve. V prestarem mestu Haleb-u (Aleppo) je monsign. P. Aude pričel misijonariti in že več lét so misijoni polni blagra med Kaldeji in med razkolnimi greki, ki so bili sicer tolikanj sovražni zoper Rim. Rožnovenško nedeljo se je ena cela družina

Star pastir:

Tam blažena Deva
Ponižno kleči,
In starček odeva
Ga solznih oči.

Zbor:

Tud mi pokleknilimo
Pred hlevčkov krov.
Da dá, Ga prosimo,
Nam svoj blagoslov.

(Pokleknejo vsi.) Čuvaj:

Družinca ta smili
Se mi do sercá;
Le venkaj z darili
Za Jezuščeka.

Star pastir:

Kar moremo dati,
Saj radi damó,
Ti Jezušček zlati,
Oj Dete sladkó!

spreobrnila h katoličanstvu. Silo ginljiv je bil trenutek, ko so pristopili k Božji mizi. Tudi druge družine so prosile preč. misionarja P. Aude-a, da naj jih sprejme v sv. cerkev. Leon XIII. dobro razumejo sedanji čas in od tod je jasno njihovo dejanje oziroma na Jutro.

S Koreje naznanjuje č. P. Matesi 16. sept., da so rovarji popolno razdjali vse kerščanske vasí po okrajinah Telol-la in Triinagtelang, in začeli so razdevati vasí dveh družih provincij. Nemogoče mi je dalje pisati, pravi, ker še celo peresa nimam, moram s šivanko pisati. O kako potrebno je moliti za misijonarje med pogani in za razsvitljenje nejevernikov.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec gruden (december):

a) Glavni namen:

Kerščanske nove občine v Afriki.

b) Posebni nameni:

27. **S. Janez.** Pospešitelji „molitvenega apostoljstva“. Pomožitev ljubezni do Božjega serca in gorečnosti za njegove zadeve. Naš list.

28. **Praznik nedolžnih otročičev.** Glede vere in pravosti v nevarnosti bivajoča mladina. Naprave za zapuščene in sirote.

29. **S. Tomaž Kant.** Duhovni in obhajanci. Nemški in angleški duhovni. Uničenje brezbožnega spritizma.

30. **S. Rajner.** Eksercije. Važne poklicne volitve. Veselo potrpljenje in zvesto spolnjevanje v težavnem poklicu.

31. **S. Silvester.** Grešniki iz navade in drugi nevhvaležni ljudje. Vse doposlane a ne še uslišane zadeve. Mesca grudna in prihodnjega prisinca umerli udje molitvenega apostoljstva in Jezusovega Serca bratovščine.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverní od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne regrehe. — Duhoven, obolel, za ljubo zdravje, posebno za božične praznike. — Neimenovan, da bi v neki zadevi na priprošnje Marije Pomočnice na Brezjah bil uslišán. — Priporočuje v molitev oseba, da bi na priprošnje Naše ljube Gospe, sv. Jožefa in sv. Antona Pad. zadobila pomoč v svojih hudik stiskah in težavah. Ako bo uslišana, hoče darovati kruha za dijaško mizo. — Bolna.

Zahvale

Najserčniša zahvala presv. Sercu Jezusovemu, Nasi ljubi Gospej in sv. Jožefu, ker po pripočevanji k Njim se je obravnava srečno doveršila.

J. K.

Zahvala in prošnja.

Tisočkratno zahvalo izrekujem naši lj. Gospej, sv. Antonu P. in sv. Jožefu za obilno pomoč, katero so tkazali dečku, ki ga je božjast presilno tresla in vila v životu. Dva zdravnik sta se izrekla, da ne veta, kdaj bo to minulo. Priporočili smo ga pa imenovanim mogočnim priprošnjikom, in bolezen je prejenjala; le včasih ga še malo prime, zato bodi še priporočen v pobožno molitev, da bi dosegel popolnoma zdrarje. Antonija Breskvar.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. Prihodnji petek, nedolžnih otročičev dan, bo v nunski cerkvi ob osmih sveta maša za žive deležnike sv. Detinstva. Deležniki, ki so pri tej sv. maši, dobé popolni odpustek pod navadnimi pogoji, da namreč vredno prejmejo zakramente sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa in molijo v papežev namen. Popoldne ob štirih bo pa govor in litanije.

O svetih božičnih praznikih bode v Mariannahillu med Kafri ondotni k-toliški misijon oo. Trapistov napravil splošno sv. Obhajilo za dobrotnike tega misijona. — Tako naznanja častni Br. Stanislav Haselbacher, trapiški brat ondotnega misijona.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Neimenovana dobrotnica 2 gld. — Bolehen prijatelj 1 gld. za spomin pri ss. mašah. — Novakovi 2 gld. — Z Berda pri Podp. 3 krone. — Č. g. župnik J. Laznik 3 gld. — Nekdanji sedanjim 1 gld. 80 kr. za »rajžo« na počitnice »za kruhe sv. Antona«, ker je neka zadeva vgodno rešena. — Č. g. župnik Martin Narobe 5 gld. — Neimenovana »za srečno zmago« 5 gld. — Č. g. župnik Lor. Kristofič 2 gld. »na čast sv. Antonu vel. čudodelniku. — Iz Žuženberga 10 gld. — Iz Vipave po č. g.

kapl. Fr. Rajčeviču 7 gld. v imenu dobrotnikov in dobrotnic, da se vdeležé 3 ss. maš. ki se bodo opravile na Božič v stoljni cerkvi za dobrotnike in dobrotnice dijaške mize. — Č. g. kapl. Matija Novak 5 gld. — Prijatelj za vdeležje družine pri ss. mašah 1 gld. — Iz Ljubljane 1 gld. z napisom: »Za večji kos potice!« (vdeležitev ss. maš) — Iz Brežic pri Prijedoru nekdo po č. br. Alfonsu M. 1 gld. 30 kr. »za kruhe sv. Antona« 13 potrebnim dijakom kot pridevek za kruh. — J. K. 1 gld. — Č. g. župnik A. Kukelj 2 gld. za vdeležbo pri ss. mašah na Sveti dan. — G. dop. iz K. 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Iz Žaline 16 gld. 46 kr. — Iz Smednika 1 gld. — Iz Idrije 100 gld. — Čast. g. Josip Gruden, kapelan na Bledu 18 gld.

Za zavetišče Boskovo v Ljubljani: Č. g. župnik Mar. Narobe 5 gld. — F. S. iz Žuženberga 110 gld.

Za razne dobre namene: Iz Žuženberga 10 gld.

Za cerkev v Zaplani pri Verhuiki: Č. g. župnik Mart. Narobe 5 gld.

Za ciborij in cerkveno orodje na Brezjah: Neimenovan gospod 2 gld., da bi v neki posebni zadevi bil uslišan. — Neimenovana za dober namen 4 gld. in nekaj zlatnine. — Neimenovana za spreobrnje moža 1 krono.

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Č. g. župnik Mart. Narobe 5 gld. — Bl. gspdč. M. Pfeferer 10 gld. — Z Berda pri Podp. 3 krone. — M. K. 3 gld.

Za Brežice pri Prjedoru: F. S. iz Žuženberga 110 gld.

Za misijon čt. oštov Trapistov v Mariannahillu: F. S. iz Žuženberga 110 gld.

VABILO

k naročevanju na katoliško-cerkveni list

„ZGODNJO DANICO.“

Dvoje prav prijazno voščilo in ob enem vabilo.

Pervo voščilo veljá za bližnje praznike in za novo leto vsem častitim in preblagim sodelavcem in čitateljem: Bog daj vsim še dolgo in srečno živeti, poslednjič pa zveličano umreti!

Drugo gorko voščilo je za „Zgodnjo Danico“, da bi vsi dosedanji spoštovani naročniki ne le zvesti ostali, temuč da bi tudi še lepo število novih pristopilo. Pričeti želimo z Božjo pomočjo in pod Marijinim varstvom 48. tečaj. Pomozi Bog, podpirajte prijatelji! Hvala in blagoslov Gospodov pisateljem in čitateljem, pa tudi vsem vernim Slovencem!

Naročnina znaša:

Za celo leto po pošti 4 gld. 20 kr.

„ pol leta „ „ 2 „ 20 „

V Ljubljani prejmana za celo leto 3 gld. 60 kr.

„ „ „ pol leta 1 „ 80 „

„ „ „ 1/4 leta — „ 90 „

Za prinašanje na dom se plača 40 kr. na leto. Posamezne številke po 10 kr. Za spremenjenje napisa med letom 15 kr.

Naročnina se po naj cenejši poti poštnih nakaznic pošilja pod naslovom: „Blaznikova tiskarna v Ljubljani.“

Vredništvo in založništvo.